

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

DIRECTOR: AUGUST MATONS

Cap del Servei d'Arbres fruiters de la Mancomunitat de Catalunya

COL·LABORADORS

JOAN AGUILO :: LISINI ANDREU :: JOAN ANGEL I
GENIS :: JOAN ARUMI :: LLORENC BADELL :: JO-
SEP R. BATALLER :: GUILLEM DE BENAVENT
LEANDRE CERVERA :: ALBERT DANEJO :: C. R. DA-
NÈS I CASABOSCH :: FRANCESC DOU :: M. FAURA
I SANS :: PERE J. GIRONA :: PERE GONZÁLEZ
LLUIS GUITART :: JOAN GUITERAS :: MANUEL
LLENAS :: PERE J. LLORT :: ARNEST MESTRE
CRISTÓFOL MESTRE :: JAUME NONELL I COMAS
FRANCESC NOVELLAS :: VICENS NUBIOLA :: C. OLI-
VERAS I MASSÓ :: CARLES PI SUÑER :: JAUME
RAVENTÓS :: JOSEP M.ª RENDE :: M. ROSSELL I
VILA :: JOAN SALOM :: JOSEP M.ª SOLER I COLL
SEGIMON VANDRELL :: ERASME D'YMBERT
VALERI SERRA I BOLDÚ (SECRETARI)

SUMARI

La baixa de la pesseta, per *August Matons*. — Pels prunals. Responent a un prec, per *R. Sala*. — Proteccionistes? Lliure canvistes? per *Ramon Vidal*. — ¿Com plantejaríem la lluita biològica contra el cuc del raïm? per *Joan Agulló i Garsot*. — D'avicultura. És remunerador el tenir aviram? per *Eduard Simó*. — La sericicultura al Japó, per *L. Magrini*. — L'adobada dels prats, per *Agrícola*. — Comentaris. — Informacions comercials: Vins, per *Pere J. Llort*; Olis, per *Lluis Andreu*; Cereals, per *Lluis Marsal*. — Noticiari. — Notes del Departament d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya. — Consultori, per *R. S.*

¡Vinicultors!

Per un treball pràctic és convenient
que, en els trassegaments d'elabo-
ració, adopteu l'empleu d'una bona
Bomba i un bon Filtre per presentar
millor els vostres vins

Bombes: Fafeur - Catalanes
M A R M O N I E R

Tubs d'immersió per a bocois, aixe-
tes, coladors, records, etc. - Tubs
de goma, aspirants ratllats, blindats
i llisos

Filtres "TORMO"

de una, dos, tres, quatre i cinc bateries

Material Viti-Vinícola, Productes Enològics marca ENOL
Aparells per a anàlisis dels vins

VICENS VILA CLOSA
(SUCCESSOR DE KEGELS I VILA)

Passeig de Gràcia, 88
Direcció telegràfica: KEDEVILA
Telèfon 1338 G.

BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

“CONSERVOL”

VINI-ESTERILITZ DOR

De tots els productes llençats al mercat per la important casa MILLER THOMSON & Co., de Londres, cap ha assolit l'èxit tan gran com l'obtingut per el ja conegut CONSERVOL, qual producte, destinat a la conservació i clarificació dels vins, ha lograt obtenir el màxim de perfecció sobre tots els productes similars llençats fins avui a la venda.

L'esmentat producte, d'una inofensivitat absoluta i garantitzada, satisfà les més severes exigències dels més escrupulosos colliters i magatzemistes, logrant una dosi de 15 grams per Hectòlitre (100 litres); evita tota classe d'alteració en un vi, encara que aquest hagi sofert «coupage» o rebaixes de graus, com és en el fermentar, agrejar-se, enterbolir-se, florir-se.

L'esmentat producte és indispensable als senyors exportadors i colliters de vins, per a evitar-se trastons en el viatge, i d'imprescindible necessitat als que venen sos vins en petits garrafons per a famílies, i a tot comerciant, en general, pulcre en ses operacions.

-- Preu: 15 pessetes quilo en pois origen, de llauna --

Caixa de 25 pois (28 quilos), 300 pessetes

Cada poi acompanya les instruccions per a son empleu

“NEUTRACIDOL”

El «NEUTRACIDOL», com el seu nom indica, està destinat a corregir tot excés d'acidesa en els vins, donant excel·lents resultats en els casos d'Acidesa (agres), Picadures, Girats, Escaldats, Verds, Amagranats, etc., etc., obtenint sorollosos i garantitzats èxits, excepte en els casos en què un vi està en el màxim d'alguna de aquestes malalties exposades, en el qual cas, si no s'obté curació completa per a donar sortida al vi com bo, al menys permet la barreja amb vins normals, essent a l'ensem cobert de sobres, pel benefici que aquesta barreja reporta, l'escàs valor empleat en el producte.

Es ven en pots originals de llauna de 1 quilo i està admès per les lleis, usant-lo a la dosi de 200 a 400 grs. per hectòl., segons instruccions que el mateix acompanya.

Preu: 7 pessetes quilo. Caixa origen de 25 pots (25 quilos), pessetes 150

En venda: Josep Ezquerra Laspalas, Portal Nou, 16.-Barcelona. — Banús i Soler, Jaume I, 18.-Barcelona. — Vicens Ferrer i Compañia, Plaça Catalunya.-Barcelona. — Joan Cunillera, Frereria, 1.-Barcelona. — Ramon Roqueta.-Manresa (Barcelona). — Antoni Balcells, Picas, 4.-Tàrraga (Lleyda). — Pere Abadie, Plaça Constitució.-Tortosa (Tarragona). — Gabriel Hernández, Salvà, 10.-València. — Fills de J. Iglesias.-Rioseco (Valladolid).

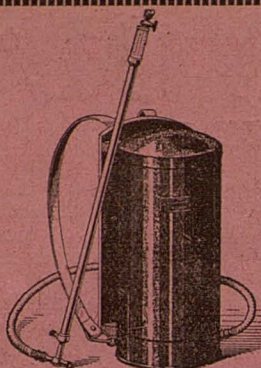
Productes Enològics

Tanins. — Tartàrics. — Cítrics. — Metabisulfit de Potassa. — Antiferments
— Clarificants àcids. — Gelatines. — Albúmines. — Colorants inofensius.
— Decolorants. — Antifàcids — Extracte sec. — Aromes: Burdeos, Me-
doc, Macon, Rioja, Sauterne. — Extracte de Moscatell i Ranci.
— Aparells filtres perfectes Nacionals i Estrangers. — Mànegues per a
baixos de vins. — Manegots per a aparells filtres. — Filtrolina. — Paper
filtre. — Herbes Torino per a la fabricació de Vermut. — Essències per
a la fabricació de Licors, etc., etc.

JOSEP EZQUERRA LASPALAS

Portal Nou, 16 - Barcelona - Telèfon 479 - S. P.

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

POLVORITZADOR "LE RATIONNEL"

Per aire comprimit : Alta pressió continua : La compressió de l'aire sols es verifica una vegada al dia : El més eficaç per al tractament dels arbres :: Adquirit pels Serveis Tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya : Blanqueja i pinta 100 metres quadrats en 10 minuts : Adoptat per més de 200 pintors de Barcelona

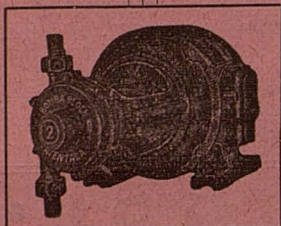
**La Xeringa
"Avícola"**

Per a fractaments del bestiar, aus i jardins

REPRESENTANTS:

Hening, Turpini i C.^a

Consell de Cent, 239 - BARCELONA

AIGUA a qualsevulla alçada i en el caudal que es desitgi, pot obtenir-se còmoda, fàcil i econòmicament, adoptant una

BOMBA BLOCH

La única que no necessita engrassament :: La venen
*** tots els bons electricistes de Catalunya ***

JAUME CUIXART

CONSTRUCTOR

Oficines a Barcelona : Gran Via Laietana, 21, pral.
Sagunto, núm. 120 :: Telèfon B 140 :: Badalona

**Bàscules
caixes per a
cabals**

Pibernat

Parlament, 9

Barcelona

Elevador Multicel·lular

Caruelle

**La bomba que
menys gasia**

L'única que s'instal·la
sense baixar al pou
Pot funcionar a mà

Constructor:

A. Piñol

Les Franqueses
Província de Barcelona

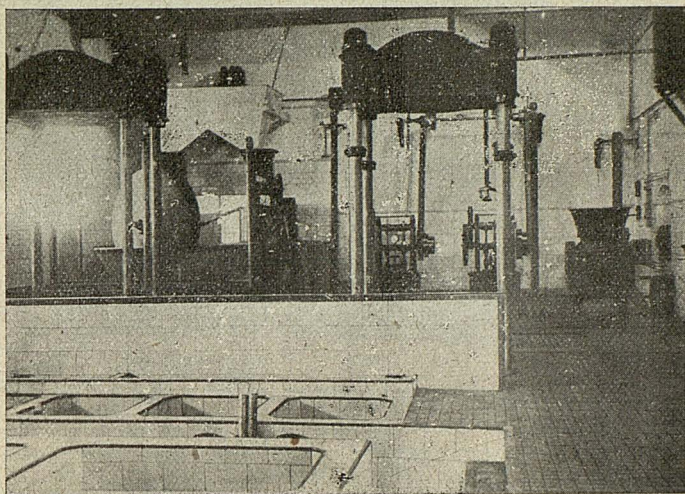
En dirigir-vos a les cases anuncadores, citeu AGRICULTURA

Maquinària Olivarera

PER A L'ELABORACIÓ D'OLIS

Grans rendiments per a petites i grans instal·lacions

PROPIETARIS! Visiteu els molins i us convencereu de l'èxit

Vista general de una instal·lació tipus Industrial i model de «Elaboració oliera» per a un rendiment de 20 quilos d'olives en 24 hores.

Característiques principals de garantia:

QUALITAT - QUANTITAT - ECONOMIA

QUALITAT. - S'obté elaborant olives recent collides. S'evita per complet els tan perjudicials esquitxos.

QUANTITAT. - S'obté del 85 al 95 per cent d'oli en primera pressió d'olives recent collides: S'obté un esgotament en les pinyoles molt major, desconegut fins la data

ECONOMIA. - S'obté un estalvi del 75 per cent de cufins amb molt major rendiment en igualtat de personal, local i material: Factors en junt de moltíssima importància, difícilment d'obtenir amb els demés Sistemes de Molins: Per a millors referències, visiteu instal·lacions i per a tota classe de projectes tècnico-pràctics

Novi «molinet». Model 1923, per a conèixer la quantitat d'oli que conté un quilo d'olives. Pessetes 759 Demani's catàleg

Tallers SALVATELLA - Tortosa

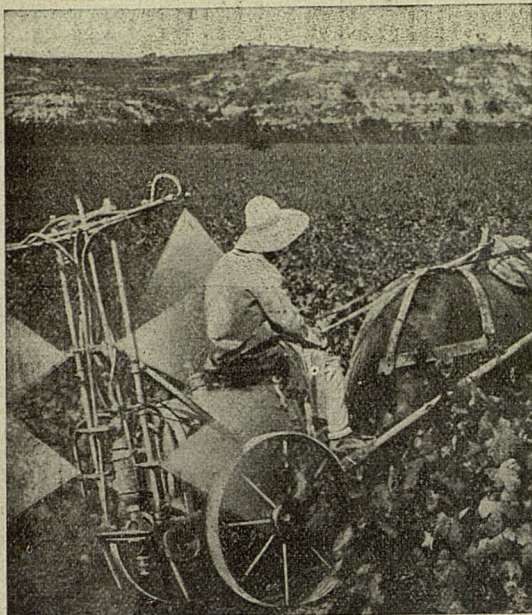
En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

**Està vostè encara
empleant aparells
antiquats?**

Podem proporcionar a V. el mitjà de sulfatar amb un cost limitadíssim els seus vinyars. Demani'ns dades i referències dels cèlebres polvoritzadors "CIVETTE" de bast, "FUTUR" de carro, i s'admirarà de no tenir-los encara en ús, puix poguent fer un treball perfecte amb un sol operari, té encara empleats una legió d'obres que sulfaten tard i malament sos grans vinyars. Demani vostè Catàleg. Informi's amb temps i l'adquirirà. "CIVETTE" i "FUTUR" són d'un cost limitat i donen completa satisfacció, en pla o en pendent

Escrigui a

**Establiments Viti-
coles P. Casellas**
Méndez Núñez, 4,
pral. - BARCELONA

Aquesta fotografia és d'un dels aparells que treballen en els Vinyars Raventós, productors del Xampany Cordoniu. Un dels 500 que estan en ús.

Llavors per a
farratges de
puresa i ger-
minació
garantitzada

No compreu sense
demanar preus a
aquesta casa

XANCO I CALVIS

Bailén, 2, entl.
BARCELONA

AGRO IBÈRICA, S. A.

BARCELONA

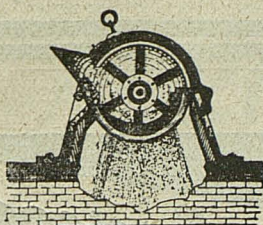
Sofres de totes
classes per a
l'Agricultura
i Indústria

Nou de San Francesc, 34, pral.
Telèfon A. 2514

Fàbrica i mo-
lins a Vilafran-
ca del Penadès

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

**MOLINS
RIS**

Els més
pràctics
i de majors rendi-
ments per a moldre:

50 % d'econo-
mia de força.
Únics per sa
perfecció i preu.
No compreu
sense veure'ls.
Garanties i pro-
vesa satisfacció.

La casa més an-
tiga:

**Aldana, 4
BARCELONA**

**Blat de
moro
Ordi
Llegums
Minerals
Sucre
Sal
Goma
Suro, etc.**

Economia i Finances

**Revista
Quinzenal
d'Informació
i Divulgació**

Preu subscripció anual:
Barcelona, pessetes 10;
Fora, ptes. 11; Número
solt: pessetes 0'50

Surt els
dies 10 i 25 de
cada mes

Demaneu exemplars de mostra a
Editorial Catalana, S. A.
Rambla Sant Josep, 16, pral.
Telèfon 4942 A.—Barcelona

BOMBES CENTRÍFUGUES

SISTEMA

HARDOLL

mogudes per
corretja o di-
rectament,
acoblades a
motor elèc-
tric o motor
de benzina

GRUPS TRANSPORTABLES
especialment indicats per a recs

BOMBES
D'ENCEBAT AUTOMÀTIC

Les bombes **HARDOLL** NO
PORTEN premsa-estopes i
van amb coixinets de boles

Demaneu catàlegs i preus a

FILL D'EMILI BRUGUERA
Riera, 28
Barcelona

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

**EL MILLOR
DESIN-
FECTANT**

*Es ven aconduït
en llaunes de 1,
4 $\frac{1}{4}$ i 10 quilos*

**Representant
general per
a Espanya i**

**Robert
Teschendorff**

**J. A. Clavé, 3, pral.
Barcelona**

**EN BRUT
INOFENSIU I D'OLOR AGRADABLE
NO TACA**

*Per a desinfecció de locals, mobiliaris, estables,
galliners i per l'agricultura. Contra paràsits, per
a rentar les robes de malalts infecciosos, espe-
cialment tuberculosos. Per a usos veterinaris i
per a eliminar mals olors*

"LYSOFORM" Dr. Hans Rosemann, Berlin

Producte elaborat pel farmacèutic don C. Sarriàs, en son Labo-
ratori de Barcelona, per cessió «Lysoform»
Dr. Hans Rosemann, Berlin

INSTRUCCIONS PER A L'ÚS

2 o 3 parts de «Lysoform» en brut per 100 parts d'aigua calenta

1. Desinfecció del quarto del malalt i altres locals, netejant-se el sòl i fregant les parets amb un drap humit.
2. Desinfecció de la roba. La roba es renta després d'haver-la posat a remullar per espai d'unes 24 hores en una solució calenta de 1 per 100. Heu's aquí un procediment adoptat en virtut del dictamen facultatiu en nombrosos hospitals i sanatoris de tuberculosos i que es recomana per a tota llar domèstica. «Lysoform» neteja per si mateix i estalvia sabó al propi temps que contribueix a la conservació de la roba.
3. Per a recipients, retretes, bidets, escupidors. Neteja de tubs de desguàs i escurredors, dels armaris, frigorífics i rebosts. «Lysoform» elimina tota mala olor. Els aliments no prenen l'olor del «Lysoform».
4. Extermini de paràsits de tota espècie en locals, en plantes i animals domèstics (gossos, conills, gats, ocells, etc.). Una loció elimina la mala olor dels animals.
5. Per a usos veterinaris. Locions i compreses en casos de tinya, pegadella, ronya i altres afeccions de la pell en els animals domèstics. Es recomanen friccions amb una solució de 20 per 100 i tot seguit una loció amb altra solució al 5 per 100.

NOTA IMPORTANT: Per a la higiene o desinfecció personal i per a usos clínics i tractament de ferides, així com per a malalties de la pell, deu emprar-se el «Lysoform» pur, que el distingeix l'etiqueta de «La Infermera»

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: **Pessetes 9** - Fora: **Pessetes 10** - Estranger: **Pessetes 11**

Número solt: **Pessetes 0'50**

La baixa de la pesseta

La pesseta, mercès a la guerra, havia arribat a altures que un amic nostre considerava commovents. Havia esdevingut una moneda sòlida, sana, aristocràtica. Ella, que havia conegut la misèria i la depreciació, s'havia convertit—no certament per mèrit nostre, sinó per dissort dels altres—en una moneda respectable i fins imponent. Però des de fa un quant temps ha iniciat una perillosa davallada, que prossegueix sense interrupció i que ha de preocupar-nos.

No volem pas estudiar aquesta complicada qüestió en tots els seus aspectes. Sobre la baixa de la cotització d'una moneda influeixen, en variada mesura, una sèrie de causes ben complexes i llur examen ha d'ésser reservat als economistes. Nosaltres volem limitar-nos a assenyalar una causa i a fer-ne un ràpid estudi.

En Cambó, a una demanda d'*El Debate*, de Madrid, ha respost que els governs espanyols no fan res per evitar aquest mal que assimila Espanya als països que la guerra ha empobrit. Nosaltres no coneixem el problema en tota la seva integritat, ni les disposicions de caràcter econòmic que els governs han anat successivament adoptant i no podem, per això, fer la mateixa afirmació; però, recordant precedents i observant com han estat contractats els últims convenis comercials i les conseqüències immediates que han tingut, pensem que En Cambó no ha d'anar gaire equivocat.

Els últims tractats comercials no són gens favorables a les nostres produccions. Això ha estat dit, escrit i demostrat. Itàlia, com a favor especial, ens ha acordat algunes concessions que no podrem aprofitar i que encara que aprofitéssim no tindrien cap valor pràctic, i en canvi, n'ha obtingut algunes de ben sòlides que ja han produït blaus a certes indústries nostres. Del tractat amb França ja coneixem les

conseqüències: malgrat l'estat precari de la seva producció industrial, i malgrat les seves necessitats, la balança comercial es tanca amb un benefici per ella i amb un perjudici per nosaltres, de molts milions de pessetes. Això vol dir, doncs, que els tractats comercials existents, no sols no afavoreixen, com deurien, la nostra exportació, sinó que faciliten les importacions, ço que ens obliga, cada any, de trametre a l'estranger una suma de milions destinats a saldar la diferència entre les exportacions i les importacions. La nostra riquesa, per tant, — prescindint d'altres factors, — va disminuint; comprant més del que venem anem empobrint-nos constantment i l'emigració del nostre or porta la baixa de la moneda.

Ja hem dit abans que aquesta baixa no és deguda a una sola causa, i per això el desequilibri en el nostre comerç internacional és sols un dels factors que sobre ella influeixen. Però és, innegablement, un factor important. La prova ens la dona França, que per deturar la caiguda del franc ha pres mesures de tota mena, posant en primer terme aquelles encaminades a reduir les importacions, és a dir, les compres a l'estranger, limitant-les als productes estrictament necessaris. Les raons d'aquesta nova política rigorosament iniciada pel govern francès l'ha donada, en síntesi, el ministre d'Agricultura, Cheron, el qual, en el discurs de clausura del Congrés dels pagesos francesos, ha dit textualment: «Els esdeveniments actuals posen en plena llum el problema de la producció. ¿Per què anar a cercar fora els productes de tota mena que produïm a casa? ¿Per què fer venir de l'estranger, per miliards, les primeres matèries que les nostres colònies podrien proporcionar-nos? ¿Per què no demanar-los seda, llana, cotó, cautxú, fusta, llavors olioses? Quan hom pensa que les nostres importacions han pujat en 1923 a 30 miliards de francs, en els quals les nostres colònies representen una petita part, hom es pregunta si no ens assemblem pas a aquell propietari que ho compra tot al seu veí en lloc d'obtenir-ho a casa seva. Posar en producció la terra de França i de les nostres colònies, és una de les bones maneres de defensar el franc.»

I no és sol, això. La campanya proteccionista pren un caràcter xovinista. Tots els diaris i les revistes recomanen d'estalviar els productes estrangers i per les botigues hom troba cartells en els quals és escrit: «Cada got de vi estranger que beveu, cada formatge estranger que mengueu, cada metre de tela estrangera que compreu, cada producte estranger que pagueu, són francs que surten de França; defensar el franc és defensar la França.» Les paraules de M. Cheron i aquests cartells indiquen ben clarament que França aspira a tancar-se dins una barrera a través de la qual només podran passar els productes

de les seves colònies i tendeix a intensificar la seva producció per reduir les importacions.

Davant de l'actitud netament proteccionista de la major part dels països europeus, que ja remarcarem en un altre article, és ben natural que els nostres productors cerquin una defensa, la mínima defensa possible, almenys, que consisteix en establir acords, que, inspirats en el criteri avui dominant al món, constitueixin una segura garantia d'enfortiment i de protecció a la producció nacional.

La denúncia del tractat amb França, demanada unànimement pels industrials i pels agricultors catalans, tenia aquesta finalitat.

El conveni amb França, rígid per nosaltres, flexible i elàstic per ella, és en les seves mans un arma contra les nostres produccions que, d'un moment a l'altre, poden veure's eliminades del mercat francès, cosa avui molt possible, sobretot després de l'orientació que, com hem vist, pren la política francesa a conseqüència de la baixa del franc.

El tractat amb França, no sols no ens ha portat els beneficis que hom tenia dret d'esperar, sinó que pot convertir-se en font de perjudicis tot just el govern francès vulgui aprofitar-se de les prerrogatives que en ell li són reconegudes i concedides.

Alguns vinyaters han manifestat llur disconformitat amb la demanda de denúncia. Nosaltres pensem que han interpretat malament el pensament dels vinyaters catalans. Voler la denúncia no significa pas voler una guerra de tarifes que seria funesta per als dos països; significa sols voler tenir les mans lliures per poder contractar un altre conveni diferent, en el qual els sacrificis i els avantatges siguin recíprocs i equivalents i les facilitats acordades als productes francesos siguin correspostes per facilitats concedides als nostres productes.

Solament una intelligent política econòmica pot deturar la baixa de la pesseta i la crisi de la nostra producció i la base d'aquesta política ha d'ésser necessàriament la de contractar convenis comercials que assegurin la nostra exportació i defensin la nostra producció d'una competència ruïnosa.

AUGUST MATONS

No desconfieu dels Sindicats si actualment passen una crisi. Arreu del món la indústria, el comerç, l'agricultura, la passen també. És l'epidèmia d'ara que acabarà com totes les anteriors i serà seguida per un període de grandiosa florida. Els sindicats són els amos del pervenir encara que els enemics diguin i prediquin el contrari.

Pels prunaires

Responent a un prec

I

AL mes d'agost de l'any passat, quan aturada l'exportació de pruna fresca, s'estava amb la collita empantanegada, vaig trametre al senyor Director d'AGRICULTURA, pregant-li la publicació, unes quartilles, escrites pensant que podien esdevenir un bé, i orientar algun dels fruitaires, urgellèsos

De cap manera em podia figurar que el tal escrit fos l'origen dels amoïnós que explica el meu estimat amic Andreu Ramon en la carta desclosa que em dirigeix des del número d'AGRICULTURA de 20 de desembre proppassat. Tanmateix, no desitjava pas aquest resultat, car amic.

Però la vostra carta, amb el seguit d'entusiastes comunicants (amb això solament es demostren d'un ample i modern criteri) que ha aixecat, m'ha sigut de debò agradable. Permeteu-me tots que em faci la il·lusió de què ha sigut la primera resposta a la crida que jo feia en el meu darrer article d'AGRICULTURA del 5 de desembre passat, als pagesos fruitaires, en pro d'una unió.

Així; públicament és com ens hem de fer conèixer, el que constitueix els nostres èxits o els nostres fracassos. Perquè en lloc de cinc fruitaires que en aquest cas present ens hem trobat en les planes d'aquesta revista, sempre amatent a satisfer ànsies de la pagesia nostrada, ¿no podríem ésser tots els fruitaires que, una vegada a l'any, ens trobéssim personalment, per lligar amistats, i ajudar-nos mútuament a resoldre dificultats tècniques?

A més a més d'això, m'ha agradat també trobar en els quatre comunicats, majorment en els firmats pels senyors Solsona i Massana, la demostració que els resultats obtinguts amb llurs experiències, són talment com la tècnica preveu.

Gairebé amb això podria considerar feta la resposta. En diferents articles meus, apareguts en AGRICULTURA, hi ha resposta a gairebé totes les qüestions que es presenten en aquests quatre comunicats. En el número de 5 de gener de l'any 1923 hi exposo la meua experiència en el secatge de 25 tones de pruna, de les quals 23 eren Clàudia verda, i

2 Clàudia daurada o Orero. Segurament, quantitats de bon tros superiors a les que han assecat els meus comunicants. Refereixo aquests senyors en el meu abans dit article, i, després de llegides llurs experiències, em confirmo més encara en suposicions i afirmacions que en ell hi feia.

Però, per a més respondre a la finesa d'aquests prunaires, de demanar el meu parer, concretaré alguns punts dels qüestionats. Si algun dels meus volguts lectors troba les meves afirmacions arbitràries o concises, em serà un plaer respondre-li a qualsevol aclaració que particularment o d'altra manera em demani. Jo, en cas parell, no dubtaria pas de demanar una aclaració.

La pruna Clàudia Orero és la que en els tractats tècnics es coneix amb el nom de Clàudia daurada, a l'Urgell té també el nom de Clàudia francesa, i a la plana del Llobregat és coneguda per Falsa Clàudia. Mentre no se'm demostrï el contrari (sempre estic disposat a reconèixer-ho), sostinc que la C. Orero no és una varietat nova, produïda per aquest viverista. Essent així, ens trobem davant d'una pràctica comercial, de perjudicis directes als nostres fruitaires:

Bé, amic A. Ramon. La Clàudia daurada, per assecat, no va ni amb rodes. Dóna un rendiment massa baix, costa massa de remenar, s'asseca amb massa dificultat i dóna un producte que és massa lluny d'ésser excellent. No convé que assequen la vostra Clàudia Daurada, perquè hi tindreu més pèrdues que guanys, i amb el producte, necessàriament dolent, que tindreu, més aviat ajudareu a envilir el mercat consumidor de pruna, que no pas fareu per fomentar-lo.

Ara que són joves, és el millor temps per reempeltar els vostres arbres amb varietats més útils. Però abans no ho feu, penseu que a la Plana del Llobregat, ja de temps bregats en la producció fruitera, s'estimen molt més la Cl. Daurada que la Cl. Verda, perquè la primera dóna arbres més vigorosos, molta major producció i molt més constant. Això mateix es constata a l'Urgell. Hom diu que a França la Cl. Daurada hi és molt popular. A la Plana del Llobregat, el seu fruit és molt apreciat, destinant-lo als mercats francesos. La veritat és que els murcians, aquí a l'Urgell, no l'estimen tant com la Cl. Verda. Però abans no les empeltessiu, penseu, demés, que la Cl. Daurada ve gairebé un mes abans que la Cl. Verda, que és més grossa, i de més presentació que no pas aquesta, i que Barcelona es daleix per fruita.

LYSINE (GREZA), gran desinfectant i desodoritzant instantani.
--

El senyor Ticó parla de Cl. Verda. Els senyors Solsona i Massana no ho indiquen, però pels resultats de llurs experiències em figuro que degueren tractar també amb la Cl. Verda. Aquesta va molt millor que la Cl. Daurada per assecar-se, però resta lluny encara de l'ideal. En això del secatge cal distingir si es fa en un abast industrial o en un abast casolà, de cuina.

El primer cas és el que més interessa als nostres prunaires. Si es tracta de Clàudies, s'han de collir que no siguin encara ben madures, quan encara tenen la polpa un xic consistent. Quan es tracta de prunes de bona mena d'assecar, s'han de collir que siguin madures del tot, o que caiguin de l'arbre.

Sense esperar, se les immergeix en un bany de lleixiu de sosa al 0'5 % i bullint, durant un curt temps, pocs segons, només el just perquè la superfície de pell del fruit es clivelli de finíssims talls, talment semblant a les mans de certes persones en temps de fred hivern.

Tot seguit es posen a assecar. Els agents assecadors, que fan la feina, són el calor i l'aire, movent-se. Per tant, quan s'han d'assecar al sol (per ara és el cas dels nostres prunaires), s'han de posar allà on el sol hi cau més vertical, i durant unes hores, i sense ombres, i que més corrent circulació d'aire hi ha.

L'estenedor més pràctic és el de 2 metres per 1 metre, amb fons de fulla de fusta. L'estenedor de canya trenada no serveix, perquè espatlla els fruits i fomenta les floridures.

L'obsessió del pagès prunaire, que ha d'assecar prunes, ha d'ésser de fer el record de rapidesa i baratura en el secatge. La rapidesa l'obté aplegant, en el grau més propici, els dos agents, calor i corrent d'aire; la baratura, procurant mecanitzar (escaldar amb màquina, estendre i moure els estenedors amb vagonetes, triar amb màquina, etc.), les distintes operacions del programa de secatge acabat d'explanar.

El secatge a l'ombra allarga massa l'operació. Ultra això, com exactament han observat els meus comunicants, produeix un producte d'un color ros de pansa. Solament quan es volgués obtenir una pruna rossa i no negra, s'hauria de fer el secatge a l'ombra. Llavors s'usen prunes de pell que no sigui negra; en acabant d'escaldar, se sotmeten als fums de sofre, es posen un dia al sol, i d'allí es treuen per acabar-les d'assecar a l'ombra. A Califòrnia fan una mica això amb la pruna *Silver*. No s'ha criat cap gros mercat. Aquí podríem fer això amb la pruna «Coe's Golden Drop», varietat interessant per més d'un concepte.

Però primer ens val molt més produir la pruna seca, bona, negra, tipus francès.

D'una hectàrea de pruneres se'n poden ben bé collir 15.000 quilos

de pruna fresca. En un estenedor del tipus que aconsello, hi caben prop de 30 quilos de pruna en acabant d'escaldar. Suposo que la collita dura tres setmanes.

Si el secatge es fa en vuit dies, calen $15.000 : (30 \times 3) = 166$ estenedors, que al preu de compra de quatre pessetes valen 664 pessetes. Si el secatge es fa en 15 dies, calen $15.000 : (30 \times 15) = 333$ estenedors, que, al preu de compra de quatre pessetes, valen 1.332 pessetes. Si el secatge necessita tres setmanes (quan es fa a l'ombra), calen $15.000 : 30 = 500$ estenedors, que, a quatre pessetes, valen 2.000 pessetes. A més a més del major cost d'utilatge, va anexe a aquestes variacions originades de mètodes deficients de secatge, una major extensió d'era per instal·lar-hi els estenedors, que és factor a considerar, ja que tal terra gairebé no es pot utilitzar per res més.

Tinguen present que aquest paral·lel entre les durades de secatge i la necessitat d'estenedors, no és absolutament exacta, perquè mai la durada del secatge és tan fixa com suposo. Ni necessitant vuit dies per al secatge es podran usar totalment tres vegades, hi necessitant-se 15 dies es podran usar una i mitja vegades. Però aprop hi va.

La collita que suposo per hectàrea no és cap aberració, ni de bon tros. En un quilo de Cl. Verda, quan és madura, segons el tamany, hi entren de 25 a 40 fruits. Suposem el cas més favorable. La collita d'una hectàrea representa $15.000 \times 25 = 375.000$ fruits.

¿Ha pensat algun dels que s'han parat a assecar les prunes enfilant-les en canyes de rostoll de blat, o empaperinant-les, el que vol dir aquesta xifra?

Molt bé, quan se'n fan pocs quilos, per a menjar-se-les a casa a l'hivern. El secatge enfilades en el rostoll de blat, ha de donar necessàriament un perfecte resultat.

He practicat el sistema d'empaperinar. En aquest cas es triguen mesos a arribar a una perfecta dessecació (i es comprèn que així sigui), però s'obté un producte de característiques ben diferents de la pruna corrent, d'un gust i aroma que he de reconèixer que és bo. Si hom trobés la manera de fer aquest sistema de secatge en extensió industrial, i, per tant, barat, apostaria que aquest producte es guanyaria un bon mercat.

Califòrnia produeix actualment als volts de 100.000 tones anyals de pruna seca, equivalent, per tant, cap a 400.000 tones de pruna per assecar. Si volem arribar (vaja si hi hem d'arribar!) a aquestes xifres, cal emprar per al secatge els mitjans més expeditius que es coneixin.

R. SALLA

Proteccionistes? Lliure canvistes?

L'ASSEMBLEA del Foment del Treball Nacional celebrada darrerament ens permet de veure que mentre els elements productors — que suposem deuen ésser els que se'n diu vulgarment pagesos — de determinades regions acorden demanar la denúncia dels tractats de comerç d'aquelles nacions que ens *tracten* malament, els productors d'altres regions protesten d'aquests acords creient-hi veure un proteccionisme exagerat.

D'aquesta desavinença hom és capaç de treure'n la conseqüència que els elements productors estan dividits; però a nosaltres, que ens agrada veure totes les coses pel costat de l'optimisme, ens causa forta satisfacció de comprovar com els pagesos es desvetllen, comencen a cridar i arriben a posar-se d'acord si és que saben entendre llur propi bé.

En anar a analitzar la qüestió ens ve, però, una espècie de mal pensament de voler esbrinar quins són els elements productors que tant s'han significat, i en fer-ho ens trobem amb allò que passa tan sovint als mitings: Parlo — diu un orador — en nom dels lliberals o dels republicans o del qui sigui de la població tal o de la província qual o de tot el món, i en sentir-lo quedem boca-badats constatant que un home amb tanta representació ho faci tant malament.

Altres vegades succeeix que és a un senyor desconegut a qui s'ofereix la representació de determinats elements d'una comarca. Vostè — li diuen — representarà els pescadors de llevant; no ha pas de valer-li que s'excusi que no ha pescat mai o que ni ha vist el mar tant sols; no hi fa res. Vostè ha menjat alguna vegada peix? Si? Doncs ja n'hi ha prou.

Una cosa molt semblant passa amb alguns que es diuen representants de la pagesia i que com a tals parlen en reunions, en assemblees i posen telegrams sense altres atribucions, autoritat i coneixements que la que els dóna tenir unes finques abandonades on van a passar vuit dies a l'istiu, i encara gràcies.

Per això en mig de la pena, no pot menys de fer-nos certa gràcia veure com aquests homes *representatius* arriben a trobar molts que es creguin que veritablement representen quelcom i fins es prenen seriosament llurs proposicions i protestes.

ZOOLYSINE, poderós desinfectant i agent terapèutic d'ús en Veterinària. Específic contra la Glossopeda, mal roig, còlera de l'aviram, etc.

Per això, davant d'aquesta lluita entaulada entre proteccionistes i lliure canvistes i en tractar d'esbrinar si els pagesos catalans són això, els castellans allò i els andalusos allò altre, ens fa l'efecte que avui com avui els pagesos l'únic que som és *tansemendonistes* i *plataformistes*.

I consti que no parlem en representació de ningú.

RAMON VIDAL

Cervera, febrer 1924

Com plantejaríem la lluita biològica contra el cuc del raïm?

EL cuc del raïm el produeixen unes petites papallones que fan llur aparició a últims d'abril. Entre quatre i cinc dies de llur naixença s'aparellen i resten en disposició de fer les postes que són isolades. El nombre d'ous no baixa de cent ni puja a més de dos cents.

En les comarques tarragonines les nostres observacions de 1922 a 1923 ens permeten de dir que la *Enophytia pilleriana* quasi no existeix, que la *Conchylis ambiguella* existeix en un percentatge molt petit, i que la *Polychrosis botrana* (Eudemis) és la papallona que verament causa estralls en les nostres vinyes.

Aquesta papalloneta fa tres generacions anuals. Des de maig a últims de setembre es poden trobar larves o cucs d'una o altra generació als ceps. És una papallona nocturna, però així com la *Conchylis* vola a la nit, la *Polychrosis* solament ho fa a la matinada i a la vesprada.

Les persones poc pràctiques en entomologia podran distingir perfectament les larves de *Conchylis* de les de *Polichrosis*, perquè, col·locades en superfície plana, en tocar-les amb un bastonet, les de *Conchylis* quasi no es mouen, mentre que les de *Polychrosis* efectuen uns moviments molt ràpids i desordenats.

Les pèrdues anyals ocasionades pel cuc del raïm a la província de Tarragona s'han calculat en deu milions de pessetes.

S'han divulgat molts mitjans per a combatre la *Polychrosis* en tots els seus estats, però, sigui perquè alguns d'ells són molt costosos, sigui perquè es requereix un coneixement exacte de la biologia i de l'evolució d'aqueix microlepidòpter, sigui per altres raons, el cert és que els nostres pagesos no combaten un flagell que anualment ocasiona tan enormes pèrdues materials.

Seguint els consells del professor Silvestri, antany volguérem estudiar els paràsits que les crisàlides de *Polychrosis* o *Conchylis* tenien a la nostra comarca; paràsits que, després d'acurat estudi, ens orienten per plantejar la lluita biològica contra la *Polychrosis* i *Conchylis* a començar des de primers de març.

Les investigacions de l'any passat ens portaren a la troballa d'una grandíssima quantitat de *Dibrachys affinis* en les crisàlides observades.

Es tracta d'un himenòpter calcidid, molt petit, que solament mideix un mil·límetre i mig, el qual diposita els ous dintre la larva de la *Polychrosis* Botrana, quan aquesta està per a crisalidar. Mantes vegades les postes les diposita en la crisàlida ja feta. En cada larva o crisàlida de *Polychrosis* hi ponen d'un a quatre *Dybrachys*.

Els ous de *Dibrachys* s'aviven en petites larves àpodes que s'alimenten primer dels líquids que troben dins la crisàlida, i després, més grosses, dels teixits consistents. Les larves de *Dibrachys* efectuen tota llur evolució dins la crisàlida de la *Polychrosis*.

Relacions del Dibrachys affinis amb altres insectes. Aqueix calcidid que, com acabem de veure, és paràsit durant tot l'hivern de les crisàlides de *Polychrosis*, necessita altres insectes per a passar la resta de la seva vida.

Al Camp de Tarragona antany vàrem observar que les aparicions de *Dibrachys* tenien lloc entre el 23 de març i el 10 d'abril. Des d'aquestes dates, el *Dibrachys* necessita altres insectes per a poder fer, en llur interior, les postes. Aquests altres insectes són molt variats, però, quan existeix, li serveix perfectament per a evolucionar l'*Apanteles Glomeratus*, paràsit primari del cuc de la papallona de la col.

En articles publicats en aquesta revista i especialment en el que tractàrem de «La Papallona de la col i els seus paràsits», diguérem que al Camp de Tarragona escasseja *Apanteles glomeratus*; volem veure una explicació de l'escassetat d'*Apanteles* en la gran abundància del seu enemic, el *Dibrachys affinis*.

Des d'últims de juny, el *Dibrachys* torna a parasitar les larves i crisàlides de *Polychrosis*.

Així tenim que amb larves i crisàlides de *Polychrosis* i d'*Apanteles* el *Dibrachys* pot passar tot l'any en la forma següent: d'últims de juny a primers d'abril, sobre crisàlides de *Polychrosis*, i de primers d'abril a juliol, sobre *Apanteles*.

Per afavorir, doncs, la proporció numèrica de *Dibrachys*, insecte contrari al cuc del raïm, serà necessari que a la mateixa vinya o molt a prop d'ella es plantin cols que restin al terreny d'abril a ju-

liol En aquestes coils es desenrotllarà el cuc i damunt d'aquest l'Apan-teles.

Amb les dades precedents de la biologia del *Dibrachys*, hectòfag del cuc del raïm, com a corollari es planteja la lluita biològica, que pot ésser feta de la manera següent.

Durant l'hivern, sempre abans de la primera desena de març, amb eines a propòsit, es treu escorça dels ceps més arrecerats, procurant que sigui de la que porta més crisàlides.

Amb molt poca pràctica s'aconsegueix treure escorça dels ceps, i amb un xic d'atenció serà de la que proporcionalment porti més crisàlides de les papallones que volem combatre. Aquesta escorça la posarem en gàbies de tela metàl·lica, el teixit de la qual sia de 1,5 mil·límetres quadrats. Les gàbies han d'ésser cobertes amb fusta, i amb una portella que permeti de posar i treure l'escorça.

Per cada cent metres quadrats de vinya, bastarà una gàbia. A últims d'abril podran treure's les gàbies fins a la pròxima campanya. D'aquesta manera el *Dibrachys* surt, des de març fins a mig abril, de les crisàlides que parasitava de *Polychrosis* i *Conchyllis*, travessa la tela metàl·lica de la gàbia i al camp comença altres generacions damunt Apanteles i d'altres insectes, entre ells *Polychrosis* a l'estiu, mentre que les papallones de crisàlides no parasitades per *Dybrachys*, no podent sortir de la gàbia per espessor del teixit, moren, salvant-se així els ceps dels futurs i segurs estralls d'aquest fitòfag.

Distingides personalitats agrícoles ens consta que enguany plantejaran la lluita biològica al Camp de Tarragona en la forma que hem descrit.

JOAN AGUILÓ I GARSOT

D'avicultura

És remunerador el tenir aviram?

ENS hem proposat d'escriure uns quants articles d'avicultura, però creiem necessari, abans de reclamar l'atenció dels lectors sobre els capítols especialitzats que seguiran, de donar una idea de conjunt de l'aspecte econòmic de la indústria.

Ens plany tenir-ho de dir, però reconeixem que l'avicultura a Catalunya no ha assolit ni de molt el lloc que li correspon dins la riquesa del país.

Podríem, sens dubte, en bona part, donar la culpa del seu endarreriment als qui per la seva afició i privilegi figuren a l'avanguardia de l'avicultura catalana. Donant un repàs lleuger als qui amb cabals de sobres han volgut establir en la nostra terra l'avicultura moderna, tot seguit se'ns apareixeran a la memòria un bé de Déu de «granjas» i de parcs que han escampat races i sistemes d'alimentació amb greu perjudici avícola.

Essent indulgents, volem creure que llur «bona fe» en voler aportar quelcom al general sentir revolucionari contra la rutina, els ha portat a aquest perjudici nacional que havem assenyalat. Però, ¿quantes i quantes vegades no hem vist que unes mires particulars (i econòmiques)-s'avantposen als interesos generals? (¡Fer una cosa per lucre, no vol dir que a lo millor no s'hi perdin diners!)

En voler parlar de l'economia avícola ens trobem que, com en totes les riqueses agrícoles i ramaderes, hom s'ha de fixar en la realitat present i no en l'ideal futur. Indubtablement que, millorant i fixant les races, determinant cada una d'elles com a més a propòsit per un aprofitament especial (producció de carn o d'ous), amb una acció conjunta de l'alimentació més apropiada a cada cas, hom obtindrà un major benefici, bo i esmerçant un capital igual i sovintment menor.

Per a donar dades concretes, considerem com a aspectes importants de la indústria avícola: I. Producció de pollets; II. Producció de carn; III. Producció d'ous.

I. *Producció de pollets.* — La producció de pollets és, sens dubte, la part de l'avicultura que podem considerar més lucrativa. En general, gairebé tots els qui fins avui s'hi han dedicat, han partit de la base de produir-se així mateix els ous destinats a la incubació i sols alguns, pocs, compren els ous a les comarques on hi ha races autòctones que desitgen produir. No cal dir que en aquest darrer cas l'avicultura esdevé tan industrial que quasi no podem dir-ne agrícola.

El mateix cas, de produir-se únicament els ous destinats a la producció de pollets, és poc conegut. El que es presenta més correntment és l'explotació que reuneix els aspectes avícoles que hem anunciat, forma que podem considerar la més agrícola d'aquesta important riquesa.

En la producció d'ous, econòmicament, tenim de considerar en primer terme, el valor dels ous a incubar, que, inclús en el cas que ens els produïm, devem anotar-los al preu a què es paguen els que aquest destí tenen, en la comarca on tinguem l'explotació.

Suposant que tinguem incubadores funcionant a petroli, hem de

considerar, per al període d'incubació, una despesa corresponent a uns 20-30 litres de petroli (segons sistemes).

Suposem que un cop nascuts els pollets els venem als 3-4 dies (ço que és normal), aleshores hem de comptar l'aliment que consumiran. Per un cantó, els ous que hem hagut de separar en fer el miratge, els quals no hem de comptar perquè ja els hem apuntat en omplir la incubadora i després un promig per cada dia, de 150-200 grams d'una barreja de farines de tabella i d'espiga, a més a més, uns 50 grams de gra de tabella triturat. Bo serà, també, si volem bons pollets, barrejar mig litre de llet amb l'aigua que els donem i un pols de fosfat de calç orgànic (farina d'ossos) a la pasta que els fem.

Ara bé, no tots els ous que hem posat a la incubadora seran pollets. Suposem que posem 100 ous; al primer miratge en treurem, com a clars, de 5 a 10, i quan hagin nascut també trobarem altres tants ous sencers al calaix (gèrmens flacs). I no s'acaba tot aquí; dels nascuts, durant la primera setmana, se'n moriran, tot i curant-los molt bé, un 4-5 %.

A més a més, hi ha altres despeses: entreteniment de la hidro-mare, cura de les incubadores i pollets i, per fi, hi ha un perill, que quan es té un expert, és nul: el perill de fer *cuites*.

Tenim, així, d'un costat, les despeses que porten de posar 100 ous a la incubadora, a les quals, naturalment, hi hem d'afegir interessos i amortitzacions, per altra part tenim els pollets que en treiem; com que cadascú sap el preu al qual es paguen a la seva comarca, pot fer els comptes.

II. *Producció de carn.* — En intentar saber el rendiment econòmic de la producció de carn, ens trobem que, com que les races nostres no estan fixades, uns individus aprofiten més que altres, i a la vegada, no sabem encara quina és la millor raça per a carn (la que amb menys aliment faci més carn i la que la carn es pagui més), ni els aliments diversos de cada comarca i les condicions econòmiques de quiscuns...

Procurarem situar-nos en terrenys mitjos.

Ja tenim pollets, nostres o comprats; els hem pagat al mateix preu, al preu que es fan a la comarca.

Ara ve l'alimentació. Cada 6-8 quilos de granes o llurs farines fan un quilo de pes viu. D'aquestes granes en podem considerar la meitat de tabella i l'altra d'espiga.

AGROLYSINE - ZOOLYSINE - LYSINE
Laboratori: IZAGUIRRE Germans i C.^a - Diputació, 251 - Barcelona

La mortalitat, fora de casos d'epidèmies, en general, és petita; si estan en bones condicions, 3-5 % que podem, enraçadament, considerar a un preu mig entre el cost dels pollets i el del valor que treiem en vendre'ls per carn.

Altres despeses, cuidar-los, valor del verd, i a més, interès i amortització. Venda dels productes; diferència, beneficis.

III. *Producció d'ous*. — Suposem que comprem les polles, que, com que han estat ben cuidades, als cinc mesos i mig pesaran un quilo i mig o més i estaran a punt de pondre.

A aquesta edat i pes, ens consumiran diàriament i gairebé constant, uns 200 grams d'aliment concentrat, entre granes de l'abella i d'es-piga (mig a mig) o farines d'elles, turtós, etc. A més a més, un xic de verd o d'arrels o tuberculs, guixots o farina d'ossos, 10 grams diaris per cap de farina de peix o carn o desperdici d'escorxador, sang, etcètera. Mortalitat, 5 %; interessos, amortització, i ja tenim totes les despeses.

Fins a l'acabament d'any es faran de 60 a 70 ous, bon xic prime-rencs; als dos següents anys, uns 100 ous, tirant pel cap baix (cuidant-les bé, com ja veurem en pròxims articles) i en vendre al tercer any, en lloc de pesar com quan férem la compra, 1'5 quilos, en farà de 2,5 a 3 pes viu.

Amb això creiem haver donat una idea de ço que és aquesta indústria portada rutinàriament. Ara anirem publicant articles per a la millora dels sistemes d'explotació i al final, un treball semblant al present, demostrant el que es pot fer fugint de la rutina.

EDUARD SIMÓ

Ajudant del Servei de Ramaderia

La sericicultura al Japó (1)

PERIT i prodigiós artífex de riqueses el cuc de seda tanca en el seu si un dels secrets de les fortunes del Japó modern. El seu lluent filet prim, que sovint sosté la difícil existència dels pagesos i l'alegre opulència de les ciutats, crea la fortuna del comerç exterior japonès. Prop de la meitat de l'exportació del Japó és representada per la seda. L'any passat les exportacions de seda en brut, pujaren a 670 milions de yens (2) (dels quals 610 cap als Estats Units, i 55 cap a França),

(1) *Corriere della Sera*, 2 febrer 1924.

(2) Un yen equival aproximadament a 3 pessetes.

l'exportació de teixits de seda a 97 milions i a 13 milions l'exportació dels desperdicis de seda. Així, doncs, en 1922, el cuc de seda donà al Japó, per les exportacions, un ingrés de uns dos mil milions de pessetes.

Aquesta xifra breu i eloqüent mesura la importància de la cria del cuc de seda al Japó. La sericicultura proporciona a un grandíssim nombre de pagesos una part indispensable de llur sustentament; dóna treball, en les seves fàbriques de filats, a 320 mil operaris; nodreix l'activitat de Yokohama que pot anomenar-se el port del cuc de seda; circula, amb els reflexes, directes o indirectes, del seu tresor, per totes les venes de la nació.

Si feu un viatge per l'interior del Japó, per tot arreu veieu plantacions de moreres baixes en forma de mates. Hi han 550 mil hectàrees de moreres. Cada planta ocupa al màxim un metre quadrat de terreny: és podada, cada any a la primavera, perquè la pràctica primer i els estudis d'una estació experimental més tard, han demostrat, sembla, que la morera d'un any produeix més fulles que la de dos anys, proporciona en relació a l'espai que ocupa, una producció major — almenys doble — de la que s'obté de les plantes criades altes i és més fàcil de collir la fulla.

El sistema de cria del cuc és semblant al que s'usa a la Lombardia, però amb més intensa i diligent aplicació per part dels pagesos.

L'explotació de la morera és més radical i metòdica i de tal manera que permet tres cries anuals amb tres produccions de cabdells: a la primavera, a l'estiu i a la tardor.

La meitat de la producció total és donada per la cria de primavera, el quaranta per cent, de la de tardor i, donada la menor quantitat de fulla disponible en el període intermedi, sols el deu per cent correspon a la cria d'estiu.

No hi ha cap secret en aquesta triple producció, que podria potser ésser obtinguda també al nostre país. Les collites d'estiu i tardor són obtingudes amb el cuc de dues generacions, que els productors japonesos de llavors creuen amb el cuc de primavera per obtenir un capdell millor i amb major quantitat de seda.

Fa vint anys, la seda japonesa era de qualitat dolenta, feble de fil, no molt acceptada i poc pagada al mercat americà. Amb aquella pacient, assídua i exacta atenció que els japonesos, per una tradicional

AGROLYSINE, anticriptogàmic, bactericida general.
Específic en les malalties de la patata, cep, pomera, etcètera

disciplina de llur esperit, posen en totes les coses, enc que insignificants, dedicaren llur atenció a la sericicultura, indagant-ne tots els aspectes a l'objecte d'augmentar-la i millorar-la. Els productors de llavors milloraren progressivament, amb seleccions i creuaments, la producció de la llavor; els grans fabricants de filats, que són també grans criadors de cucs, crearen importants estacions experimentals i escoles, enviaren missions d'estudi a Itàlia, a Xina, a França, per recollir ensenyaments i aprofitar-los.

La sericicultura havia fet ja enormes progressos (hom m'assegura que en els últims trenta anys el fil del cuc s'ha quasi doblat) quan fa deu anys, sollicitat pels sericultors, intervingué el govern amb una sèrie de disposicions dirigides a reglamentar la producció de llavors, a estudiar les malalties del cuc i de la morera, a estudiar les varietats de cuc existents al Japó i a escollir-ne les millors. Les varietats abans existents foren reduïdes a quatre, distribuïdes als pagesos i la producció fou feta, pel 80 per cent, amb creuaments blancs japonès-xinesos i pel 20 per cent, amb creuaments grocs, xinès-italians.

El govern no estalvià despeses. Creà una gran estació sericícola a Nakano, prop de Tokió, sis sub-estacions en les províncies de major producció i 51 petites estacions provincials; creà tres escoles superiors sericícoles i establí una xarxa d'escoles i d'observatoris als quals encomanà l'examen de les llavors per evitar la propagació de la pebrina.

L'estació de Nakano, amb un director i dotze professors, es dedica especialment a les malalties del cuc de seda. Posseeix quatre laboratoris per l'anàlisi de les fulles de morera, per les malalties del cuc i de la morera i per estudis sobre la seda. Té també una extensa plantació de moreres i una petita fàbrica de filats per examinar la qualitat i la llargada dels fils obtinguts dels cabdells.

Tots els aspectes del cuc de seda i de la morera són examinats amb meticulosa exageració, i, malgrat que hom quedi meravellat per aquest esforç enorme i difícil, rep també en certa manera la impressió d'un treball desproporcionat als resultats.

Hi ha el professor Hiratzuka que ha omplenat moltes pàgines d'un butlletí amb xifres i estadístiques per dir-nos els resultats de les seves llargues i fatigants recerques sobre les energies consumides pel cuc de seda. Una mena de llibre de despeses. Ell ho ha indagat tot: des de les energies consumides pel cuc de seda per constituir els teixits del seu cos o per canviar la pell, fins a les energies perdudes per la papallona quan ha post els ous, des del greix i la glucosa perdudes per la larva durant l'últim període fins a la quantitat d'aliments necessaris per la formació de cent grams de matèria seca dels teixits del seu

cos. Treball enorme per seguir dia per dia la ràpida existència de l'insecte.

Un altre professor, Koidzuni, ha escrit un llibre, en llatí, per proposar una nova nomenclatura de les formes més corrents de la morera, canviant la classificació de les altres classes. En aquesta revisió tots els botànics més coneguts són tocats i cauen algunes definicions de Linneus.

El control de la producció de llavors és fet amb rigidesa particular pels observatoris sericícoles. Els productors han d'enviar llurs llavors junt amb les papallones que les han produïdes, posades en especials cartrons dividits en quadrats. Si hi han papallones malaltes, ço que resulta de l'examen microscòpic, els quadrats que contenen els ous corresponents es tallen i es cremen i damunt la resta del cartró és posada una marca que autoritza la venda.

Per estimular el millorament de la producció el govern fa concursos de llargada del fil, de cabdells sols, de grups de cabdells, etc.

No hi ha dubte que tota aquesta dispendiosa organització, que si per alguns aspectes no és gaire adaptada a la nostra mentalitat, reflexa, però, els aspectes particulars de l'esperit japonès, ha estat útil i ho serà encara a la sericicultura japonesa.

El director de l'estació de Nakano no ha pogut dir-me en quina mesura els observatoris oficials han contribuït a augmentar i a millorar la producció i m'ha deixat la impressió que el considerable augment dels últims anys depèn en gran part de l'impuls donat a la cria del cuc de seda i al major cost de la seda.

Però no es poden negar els bons efectes i els mèrits de l'activitat governativa.

La producció de cabdells que en 1914, any en que començaren a funcionar les oficines de l'Estat, pujava a vuit milions i mig, i els cabdells, que ja en els cinc anys anteriors, quan no hi havien estacions oficials, havien aconseguit un millorament qualitatiu del 15 per cent, obtingueren un altre millorament del 15 per cent. En aquest període la superfície conreada amb moreres augmentà de 15 mil hectàrees.

El màxim de producció fou assolit en 1913 amb 13 milions d'hectòlitres de cabdells. Aquest any (1923) ha estat de poc més de 12 milions.

L'augment d'aquests últims anys és degut en part preponderant a la producció de tardor que s'ha doblat respecte a 1914.

El mèrit grandíssim del Japó modern ha estat el d'haver comprès la importància de la sericicultura en l'economia nacional i d'haver-hi dedicat totes les més fèrvides i diligents atencions.

L. MAGRINI.

L'adobada dels prats

No estem a Catalunya gaire avançats en qüestions d'adobs. Molts pagesos no adoben encara, o adoben en quantitats insuficients o en forma defectuosa. Això, junt amb el conreu, ben sovint migrat, fa que les nostres produccions mitjanes per hectàrees siguin extremadament baixes. Cal recordar només la producció de blat que oscilla al voltant de deu quintars mètriques per hectàrea i potser menys que més, perquè no sigui necessari d'esmerçar paraules per demostrar que l'agricultura nostra de terra campa ha de fer molt de camí encara per acostar-se a la dels principals països europeus.

Aquestes consideracions ens porten a parlar d'adobs. El nostre propòsit, si Déu ens dóna vida i salut i si les circumstàncies no ens obliguen a canviar de camí, és de tractar sovint aquest argument tan interessant, amb l'esperança d'arribar a ensenyar d'emprar bé i amb abundància els adobs. Ja sabem que aquesta pretensió té bastant d'excessiu, però ens justifiquem invocant la nostra bona voluntat i el nostre bon desig totalment desinteressat.

I fet aquest preàmbul, passem a parlar un xic concretament.

La màxima que ha de seguir tot bon agricultor és la d'establir a les seves finques bones rotacions, en les quals no manquin les lleguminoses i principalment els prats de lleguminoses (alfals, trèfles, sulla, trepadella, etc.)

Aquell qui té prats ben adobats té molta producció de farratges, pot mantenir molt bestiar, pot fer bones treballades i pot tenir fortes proporcions de fems que constitueixen un fertilitzant que no hauria de manca mai en cap finca.

Ens trobem, diguem, davant d'una cadena, el primer anell de la qual és constituït pels adobs que es donen als prats; ells, en permetre d'obtenir altes produccions farratgeres, fan possible la cria de molt bestiar i bo, el qual, ultra donar un benefici directe derivat del seu valor, dóna treball i dóna fems. No cal que remarcuem la importància de posseir bon bestiar; aquelles muletes primes i aquells ruquets tristos que tan sovint veiem pels camps, no poden fer pas una treballada prou fonda que permeti el removiment i la meteorització de la terra fins a les capes inferiors encara riques i més fresques.

Aquí està, per nosaltres, un dels punts fonamentals de la nostra agricultura: la introducció dels prats de lleguminoses. Ja sabem que

se'ns pot objectar la dificultat de fer prats en terres secaneres, però sense voler entrar ara en massa detalls, que ens desviarien del tema, ens limitem a dir que de lleguminoses farratgeres n'hi ha de moltes menes, adaptables a molts climes i a moltes classes de terreny.

Hem fet, doncs, aquí, dues afirmacions que repetim, perquè ens interessa que quedin ben clares: necessitat de fer prats i necessitat d'adobar-los. Cal ara que afegim que el prat ha d'ésser adobat cada any i copiosament si hom vol que sigui completa la seva funció milloradora.

Però no és amb fems que cal adobar-lo, ni amb altres adobs orgànics rics en nitrogen, per tal com la funció milloradora del prat és deguda precisament a la propietat de les lleguminoses d'utilitzar el nitrogen contingut a l'aire que circula pel terreny i arriba en contacte amb les arrels. La llegum pot, com és sabut, prescindir, almenys en part, d'una adobada nitrogenada, perquè és capaç de viure amb el nitrogen que troba a l'aire. Aquesta propietat ha d'ésser utilitzada pel pàges. Donar nitrogen a una llegum ve a ésser com donar diners a un ric.

Perquè l'acció milloradora de la llegum sigui màxima, cal que no li manquin, però, els altres elements nutritius que li són necessaris: la potassa, els fosfats, la calç, etc. Si el terreny n'és ben proveït, la llegum, per aquella famosa llei del mínim de la qual potser un dia parlarem, podrà absorbir més nitrogen i enriqueir, per tant, més el terreny. Molts fosfats i molta potassa al terreny volen dir, doncs, més farratges i més producció de la planta que seguirà el prat, per tal com trobarà la terra enriquida.

La lleguminosa, tot i donant una producció, és a dir, una collita important, ens augmenta gratuïtament la fertilitat de la terra. Es tracta, doncs, de plantes providencials que cal conrear en totes les finques.

Recordem a aquest propòsit uns experiments fets, ens sembla, a Valladolid, on la producció mitjana de blat per hectàrea és inferior i tot a la de Catalunya; en aquests experiments la introducció d'una llegum qualsevol (faves, veces, etc), en la rotació, substituint el goret tradicional, féu augmentar d'una manera sensible la producció precisament per la seva funció milloradora de la fertilitat del terreny.

L'adobada racional pels prats d'alfals, trefles, trepadelles, etc., consis-

ZOOLYSINE, poderós desinfectant i agent terapèutic d'ús en Veterinària. Específic contra la Glossopeda, mal roig, còlera de l'aviram, etc.

teix en subministrar, de desembre a febrer, uns 500 quilos de superfosfat i uns 150-200 quilos de clorur potàssic o en llur lloc, uns 700-800 de cendres; a la primavera, quan la vegetació s'ha iniciat, s'afegeixen de 300 a 400 quilos de guix.

L'adob potàssic és indispensable en les terres soltes; en les compactes pot estalviar-se, però això s'ha de determinar fent una prova en petit.

Respecte al superfosfat, hem de dir que en algunes comarques catalanes, per raons que no ens sabem explicar, se n'empren quantitats absolutament excessives; a l'Urgell, per exemple, es donen normalment uns 1.000 quilos per hectàrea. Aquest superfosfat subministrat de més, no és perdut, car queda emmagatzemat al terreny, però considerem que no és necessari tractant-se sobretot de terres de bona o mitjana fertilitat, de constituir una elevada reserva de fosfats que, per la seva quantitat no pot ésser utilitzada de cap manera. Tot el que es doni per damunt de la xifra que hem indicat representa un capital prestat que no guanya cap interès i que serà retornat, però al cap de molts anys, condicions no gaire acceptables per fer un préstec. La subministració d'adobs ha d'ésser seguida, quan la terra és eixuta, per una enèrgica rasclada, que es repeteix al començar la vegetació, allí al març. Aquesta pràctica no ha d'ésser descuidada, i, malgrat ço que diuen els pagesos d'algunes de les nostres comarques, com el Baix Empordà, resulta sempre utilíssima i convenientíssima.

AGRÍCOLA

COMENTARIS

El conreu dels bolets

A França es fa una mena de conreu que no es fa a la nostra terra: el dels bolets. Malgrat la competència dels bolets de bosc, espontanis, els conreadors fan beneficis importants.

Recordem que fa uns quants anys un francès resident a Barcelona temptà de llogar al municipi els túnels de la reforma que avui són aprofitats pel metropolità. La cosa, però, no passà endavant i la bonica iniciativa que podia convertir-se en una font considerable de riquesa es malaguanyà.

Una mena de bolets molt interessants i que es paguen a preus extraordinaris són les tòfones, tan poc conegudes i tan poc consumides a Catalunya i tan bones com són.

Als altres països constitueixen un menjar finíssim i recercat.

Llegim a una revista francesa que a la Vaucluse aquest any les tòfones s'han venut bé, arribant-se a pagar els lots de primera qualitat a 140 francs. Un agricultor ha venut un d'aquests saborosos tuberculs del pes de 750 grams al bonic preu de 102 francs.

Aquestes xifres ens fan desitjar que la producció de tòfones s'estengui al nostre país.

La collita vinícola al Migdia de França

Les notícies oficials de la darrera producció vinícola francesa, al Migdia, donen aquest resultat:

Herault.	11.890,395 hectòlitres
Gard.	4.010,735 »
Pireneus Orientals.	3.206,574 »
Aude.	6.673,394 »
	25.781,098

L'any 1912, les mateixes regions obtingueren una producció de 26.417,317 hectòlitres.

La Confederació general de vinyaters dona per a les demés regions franceses una producció de 27 milions d'hectòlitres, calculant-se en 8 milions la producció d'Argèlia.

Les taronges d'Argèlia

Les taronges valencianes perillen a França. El grup de relacions franco-argelines s'està ocupant ara d'afavorir la producció de taronges a Argèlia a l'objecte de proveir el mercat de la metròpoli. Fruit d'aquesta acció és la reducció que la Companyia ferroviària P. L. M. ha concedit als citrus argelins pel transport des de Marsella a París. A l'activitat del grup indicat responen també els estudis que la Comissió que s'ocupa del règim aranzelari franco-argelí, fa de les tarifes duaneres que hauran d'aplicar-se als citrus nord-africans perquè puguin vèncer la competència dels espanyols.

També el Ministeri del Comerç realitza una enquesta sobre el preu al qual resulten les taronges argelines i les valencianes i els mètodes comercials emprats per llur venda. Els francesos no volen els nostres vins i no volen les nostres taronges.

Davant d'aquest proteccionisme almenys que podem fer és aixecar-hi el nostre.

AGROLYSINE, anticriptogàmic, bactericida general.
Específic en les malalties de la patata, cep, pomera, etcètera

El mestre Caravero

Es un modest mestre d'estudi italià, mereixedor que el seu nom corri per les revistes perquè d'ell potser, començarà una nova era pel blat.

El mestre Caravero té un petit camp d'experiments anexe a l'escola, on, amb una cura pacient, meticulosa i intelligent, fa proves i ensenya als seus petits alumnes, futurs pagesos, fins on pot arribar l'homè forçant la producció de la terra.

Des de fa diversos anys, al final de juliol, el mestre Caravero marxa cap a la Càtedra ambulant d'Agricultura de la seva província portant un gran cartró negre d'un parell de metres quadrats, damunt del qual enganxa, la planteta de blat més esquifida que ha pogut trobar al seu camp i al costat la millor que amb les seves cures assídues ha pogut produir.

Cada any porta una planta colossal i cada any la fa esdevenir més colossal. La de l'any passat tenia 135 espigues.

Com obté el mestre Caravero aquests resultats? Amb dues pràctiques ben senzilles: el transplantament i una fortíssima adobada nitrogenada regant les plantetes que força dues o tres voltes la setmana amb una solució de nitrat de sosa.

Ningú en ple camp podrà obtenir mai plantes com aquestes; però el valor del treball del mestre resideix sobretot en la demostració que fa als seus alumnes de l'eficàcia de l'esforç i de la voluntat. Els resultats que obté volen dir: veieu fins on es pot arribar quan es vol?

Prenguem-ne un cadell

Es un breu comentari que ens arriba del Pireneu — banda francesa — i que salvant quatre paraules que subratllarem, deuríem escriure aquí com lletra viva i patró escaient a mida.

Arriba del grup vitícola de la Cambra dels Diputats i diu: «El Grup Vitícola — amb lletres capitals — vol i desitja la firma de tractats comercials, reclama per la Viticultura — lletra capital — una protecció igual a la que beneficia la indústria. Demana, tal com per altra part han vingut practicant en *totes les nacions viticoles* (ara sense lletres capitals), uns impostos equitatius en benefici de totes les branques de la indústria i de la viticultura, drets aduaners en or».

Tothom vol comprar a fira ço que li cal, i a França cal que el franc caigut s'apuntali de l'or estranger. ¿Volen un més transparent avenç a un *pourparler* comercial?

El fred i els insectes

Es pensa sovint que un hivern fred és suficient per impedir la propagació dels insectes, és a dir, per a destruir-los o per a destruir els ous. Això no és completament exacte.

Un fred intens i perllongat, sobretot si ve amb un xic d'endarreriment pot matar molts insectes i molts ous que havent ressentit els efectes de les elevades temperatures anteriors havien començat a preparar-se, diguem-ho així, per rebre la primavera.

Però el fred sol és insuficient per deturar una invasió d'insectes. Sovint no fa més que retardar-la d'alguns dies de la mateixa manera que retarda la vegetació de les plantes.

Són ben nombrosos els casos, dels quals els entomòlegs tenen record, en que freds intensos han estat seguits de fortes invasions d'insectes.

Escrivim això perquè els nostres agricultors no es pensin que les temperatures excepcionalment baixes d'aquests dies els eximeixen de la necessitat de fer tractaments d'hivern.

Els Sindicats que treballen

Rebem la bonica memòria de la gestió administrativa i moral del Sindicat agrícola de Guissona i sa comarca, per l'any econòmic 1922-23.

Si no fos demanar massa a la nostra gent, la qual no ha comprès encara la importància de la propaganda cooperativa — per convèncer els desconfiats i per fer perdre les esperances als enemics — nosaltres ens permetríem d'indicar als nostres sindicats l'exemple del Sindicat de Guissona que sap tenir l'esplendidesa de publicar cada any una memòria i de repartir-la després profusament perquè la gent s'enteri que hi han cooperatives que defensen útilment els interessos dels associats i tot defensant-los, guanyen diners.

Diem això perquè aquestes memòries que marquen, tros a tros, el camí del Sindicat, tenen un alt valor d'exemple i serveixen als amics i als enemics de dins i de fora.

Encara que sense massa confiança nosaltres ens permetem de sol·licitar als Sindicats que ens enviïn la memòria que publiquen, per poder, com ho fem ara, donar compte de llur activitat.

El Sindicat de Guissona s'engrandeix d'en mica en mica; les seves seccions van augmentant: Cooperativa de consum, forn, assegurança pel bestiar, magatzem, adobs; el nombre de socis ha arribat ja a 790 i la seva acció s'estén als pobles de la rodalia.

El seu balanç es resumeix així: actiu 214,912 pessetes, passiu 186,625; capital del Sindicat, 28,287 pessetes.

Per això diem que el Sindicat de Guissona és un sindicat que treballa.

INFORMACIONS COMERCIALS

Vins

Bé que molt poc accentuada, sembla produir-se alguna reacció als centres contractadors, especialment a ciutat i al camp de Tarragona. Mostres i tipus que no tenien una millor oferta que 1'85 a 1'90 pessetes grau-hectòlitre, s'han ajustat en partides, certament poc nombroses, fins a les 2 pessetes. Sembla que no és precisament per manca d'exportació que perdura la incertesa, sinó per les condicions quelcom aventurades en què ha de fer-se.

Tal volta, doncs, aqueixa lleu insinuació de millora podríem més bé atribuir-la a la ferma abstenció que els vinyaters mostren en ajeure's a la malestrugança, i també a la valenta campanya, que arreu desper-

ta i que troba ressò fora de Catalunya, per a moure l'interès dels dirigents vers la conjuració de la crisi que ens enbolcalla. Les regions valencianes, manxegues i navarres i riojanes ja han alçat sometent contra les probables derivacions que l'ús de l'alcohol neutre (industrial) pot crear com segell definitiu del mal estat de la vinya. Gairebé és compacte el criteri si no el podem qualificar d'unànim, car les veus isolades que dissenteixen de l'actual protesta vinyatera, ni gosen (com qui diu) manifestar-se, i quan ho fan, és amb un seguit de paraules que, més que raonaments, són veritables disculpes.

Un altre fet concret està en la germanor que aquí a Catalunya, i senyaladament a nostra ciutat, ha acoblat industrials i agricultors en considerar la renovació del tractat amb França i Bèlgica com un perill positiu que res remeïaria. Creuen els primers que cap aventatge hi trobarà la indústria espanyola en trillar els camins aranzelaris per

VINYATERS proveu els **CALDOS A BASE DE SOSA** són els més moderns i de més eficàcia. Demaneu fórmules als Magatzems de drogues o dirigiu-vos a SOLVAY & C.^a - Apartat 403 - BARCELONA

una concurrència sense compensacions; i creuen els nostres que prosseguir amb la vacuitat d'un concert que ens posa en el camí de promeses desatesses i oblidades, es fer un joc que no convé, car ço que cal és contractar amb països que *de fet* concedeixin reciprocitats. No ho són pas les boniques paraules de simpatia, afinitat de raça i d'interessos i ho són les obres que, malgrat tota la trompeteria periodística que va al seu afer de *reclame* interessada, ja no tenen per nosaltres cap valor de suggestió, ans bé, ens donen un alerta perquè, com a bons catalans que som i pràctics, no podem contentar-nos amb enlluernaments, sinó amb aquell sensatíssim dir nostre: «a sants i a minyons, no els prometis que no els donis».

I així estem, i probablement voldran posar-li un pedaç a l'esqueix o un surgit, però aquesta vegada, no serà sense ben mirar com es cus i s'engipona.

PERE J. LLORT.

Olis

Com ja vàrem dir, el Govern s'ha decidit a intervenir en el comerç de l'oli, amb una disposició que grava l'exportació: quan el preu mitjà mensual de les classes d'oli corrent, amb acidesa inferior als 4 graus, estigui comprès entre 174 i 196 pessetes per 100 quilos, net a la fàbrica, l'exportació serà gravada amb 10 pessetes per 100 quilos; passant de 196 a 218, el gravamen serà de 20 pessetes; de 218 a 239, el gravamen serà de 30 pessetes; de 239 a 267, de 40 pessetes, i pels preus superiors, de 50 pessetes. Sols quan el preu mitjà de l'oli sigui inferior a 174 pessetes, estarà lliure d'impost d'exportació. El Govern fixarà, al començament de cada mes, el tipus de dret que s'haurà d'aplicar.

Aquesta disposició que, pel que es refereix a l'exportació, significa una trava, per tal com augmenta el preu dels nostres olis, ha portat

una paralització al mercat, deguda, d'una banda, a la fermesa dels tenedors andalusos, grans propietaris, rics, que no han de vendre per necessitat, i que no volen cedir quan s'inicia una baixa, i d'altra banda, a la perplexitat dels comerciants, els quals, abans de llançar-se a comprar en gran, desitgen primer de saber l'orientació dels compradors estrangers davant la puja de preus que és conseqüència de la reial ordre esmentada. Si aquests no s'espanten i no troben millor en lloc, aleshores les coses tornaran com abans. En cas contrari, potser canviïn.

Com ha arribat el Govern a aquestes disposicions, és un xic difícil de dir. Corren, però, aquests dies uns càlculs, que, encara que no ofereixin massa garantia, és oportú de fer conèixer.

La collita d'aquest any es diu que ha estat de 230 milions de quilos, això és, molt baixa; el consum es preveu en 200 milions. Queden, per tan, 30 milions per exportar. D'aquests n'hi ha contractats ja 25 i fins ara n'han sortit 12.

Per arribar als 30 que constitueixen el sobrant, n'han de sortir 18 més i se n'han de contractar 5 més). Però, per no proporcionar massa exactament l'estoc al consum, és prudent de deixar sortir solament un total de 25 milions de quilos, reservant-ne 5 per constituir una mena de dipòsit que cobreixi un possible consum més elevat i eviti una puja en els mercats interiors.

No sabem l'exactitud d'aquests càlculs. Encara que a moltes regions la collita hagi estat molt baixa (a Borges hom diu que amb prou feines arriba al mig milió de quilos), ens sembla que els números són un xic massa pessimistes.

Si la disposició esmentada és contrària a l'exportació, n'ha sortit una altra concedint l'admissió temporal de la llauna en blanc per a la fabricació d'envasos destinats a contenir olis per l'exportació, que realitza un dels desideratums dels exportadors i que amb el temps pot tenir la seva influència.

Els olis de sansa es mantenen fermes, sobretot per manca d'existències, a lo qual també cal atribuir la puja dels olis de llavors.

A França els preus continuen pujant. Els olis del país es paguen a 720-740 francs; els de Tunísia, a 780-800 i els d'Algèria a 720-750. Tot amb envàs a Marsella.

Es possible, però, que aquesta puja sigui deguda quasi exclusivament a la baixa dels francs.

Cereals

El mercat de cereals segueix estacionat, degut principalment a que els preus mantinguts des de la passada crònica han anat pujant gradualment, i més haurien pujat si els compradors no s'haguessin retret de fer adquisicions per estar a l'aguait.

Això és natural; no ve altre blat al mercat de Llotja que el de l'interior, per lo tant se'l fan pagar. El que hi ha és que aquell fabricant que té necessitat de comprar, està a la que salta, i fent-se el desmenjat va escoltant ofertes i arriba a saber de quin peu va coix el venedor.

De manera que no és estrany que algunes operacions es facin pel davall del preu corrent; tot és qüestió de que l'ofertor necessiti diners,

en qual cas, la cessió ve acompanyada de condicions favorables, i de vegades l'oferta va anexa a la condició de que té d'ésser al comptat rabiós, a tocar, tocar, el taló de remesa i la transferència o taló pel Banc.

Per això, en general, aquell qui no pot estar-se de comprar, compra, però no són pocs els fabricants que deixant passar la primera etapa de la forta puja aprofiten l'ocasió de no comprar per a desembarassar-se de les existències que anaven guardant, tant de blat com de farina. Aquest producte ha pujat de preu, anc que no en la proporció de la puja del blat.

Com a resum hem de dir que la creència és de que passats vuit o deu dies els blats afiançaran la seva puja i que pagaran els preus que els compradors demanen.

Oficialment es cotitzen en el darrer butlletí de Llotja els preus següents:

Candeal Castellà.	a 41-44'50
Manxa candeal.	» 43
Aragó (blat de forca).	» 48-54
Extremadura blanc.	» 41-42
Extremadura crucher.	» 42'50

Tot per pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen. Promig del preu del blat de Castella, 43'38 pessetes.

Això no obstant en escriure aquestes ratlles, els blats superiors de Castella han assolit el preu de 45 pessetes els 100 quilos en vagó origen, especialment les classes d'Arèvalo i Ortigosa.

Els ordís s'han estacionat en la puja que havien començat. Es cotitzen els d'Extremadura i Manxa a 30 i 30'50 pessetes sobre vagó Barcelona, amb saca compresa, preus que priven de venir-ne d'Urgell, puix havent sigut molt més reduïda la collita en dita comarca, en comparació amb les de la Manxa i Extremadura, no han pogut sostenir la competència. Els ordís de Segarra es venen a 29'50 pessetes sense saca sobre vagó a procedència.

El blât de moro segueix també baixant. Aquesta darrera setmana s'ha cotitzat el disponible a 38'50 pessetes sobre carro, havent-se'n fet operacions per a embarcar a l'abril, a 30'25 pessetes caf.

LLUÍS MARSAL

NOTICIARI

S'ha celebrat a la Mancomunitat una reunió d'entitats agrícoles per demanar la implantació del crèdit agrícola a Espanya, no segons el projecte presentat al Directori per la comissió especial nomenada a l'efecte, sinó amb criteris diferents i prenent per base el projecte estudiat i defensat per alguns delegats d'aquella comissió i que no fou per ella acceptat.

En aquest sentit foren aprovades unes conclusions que foren trame-

ses al Govern; en aquestes a l'ensem es demana la regularització de l'ús dels alcohols industrials, la rectificació de la política seguida fins ara en els tractats i l'establiment de tarifes especials pel transport de productes agrícoles.

—*Ha estat concedida* l'admissió temporal de la llauna en blanc per a la fabricació d'envasos destinats a contenir l'oli d'oliva per l'exportació.

—*A la comarca de Maldà i de Sant Martí de Maldà* són molts els agricultors que han coronat els ametllers de diverses varietats per empeltar-los de desmai, classe més resistent al fred, ben cotitzada al mercat i que cada dia s'estén més per les terres catalanes.

—*Els agricultors de Llevant*, reunits en assemblea a Beniganim, han aprovat les següents conclusions:

Primera.—Exigir el compliment de la legislació vigent que prohibeix en absolut l'ús de l'alcohol en l'encapçalament de vins i fabricació de begudes.

Segona.—Demandar que desaparegui l'impost que grava l'entrada dels vins, raïm i fruites, manera com poden ésser coneguts a les més allunyades regions espanyoles.

Quarta.—Constitució de Sindicats a tots els llocs vinícoles, donar impuls als ja existents i crear la unió de viticultors valencians especialitzats en aquests problemes, que podrà fusionar-se més tard amb l'Associació d'agricultors de la regió valenciana.

Cinquena.—Demandar, juntament amb les associacions agrícoles de la regió, una representació genuïna en la Junta d'Aranzels i Valoracions, així com una intervenció en els tractats de comerç.

Sisena.—Demandar la constitució d'un ministeri d'Agricultura.

—*El moviment del Sindicat Agrícola de Banyoles i sa comarca*, en la Secció comercial, ha sigut aquest en el darrer mes:

Han despatxat: 13,800 quilos de superfosfat 18/20; 790 de sulfat amònic; 820 de clorur de potassa; 2,320 d'adobs orgànics; 2,700 de guano Alesan; 33,430 de moresc; 1,920 de favó; 5,700 de faves; 2,420 de pulpa; 3,800 de garrofa; 23,420 d'ordi; 5,200 de civada; 2,100 de sal; 240 de boles sal; 210 de mill; 240 de nutra; 4,200 de farina de moresc; 780 de farina d'ordi; 160 de veces; 420 de balca; 989 d'arròs; 74 de cigrons; 49 de mongetes; 13,420 de farina i 13,940 de despulles.

Demés han entrat a la farinera 83,952 quilos de blat i al molí 57,023 de gra.

A la carniceria han despatxat 121 xais, 19 porcs i 9 vedelles.

Al forn han pastat 68 saques de farina i 81 per a particulars.

NOTES DEL DEPARTAMENT D'AGRICULTURA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

A l'Assemblea celebrada per la Federació-Catòlico-Agrària a Balaguer, hi donà una conferència D. Jaume Raventós, Director dels Serveis Tècnics d'Agricultura.

Es tracta d'implantar un camp de demostració a Puigcerdà i dos per a estudiar el conreu de la sulla a la comarca de Segarra.

Pel Servei d'Arbres Fruïters s'empendrà una campanya d'esporga d'oliveres a diverses comarques de Catalunya.

A dita secció li han estat fetes i han sigut contestades:

Consultes de Mallorca, sobre malalties dels citrus; de Barcelona, sobre fàbriques de extracció de olis per medi de dissolvents; de Rajadell, sobre varietats d'olivera; de Gavà, sobre cultiu de la figuera, i de Nàpols, sobre indústria de la refinació. De Sant Pau d'Ordal, sobre esporga de l'ametller; de Manresa, sobre adob dels arbres fruïters; de Portici (Itàlia), sobre una malaltia de l'avellaner, i de Barcelona, sobre la producció fruïtera a Catalunya.

El Servei de Viticultura i Enologia, ultra les obligades visites als Cellers Cooperatius la vinificació tècnica dels quals està al seu servei, ha visitat el que està en construcció a Verdú per a resoldre dificultats tècniques que impedièn donar a les obres tot aquell impuls que hi volen imprimir els seus organitzadors.

El Sr. Rendé ha confeccionat un reglament a base d'Estalvi, Crèdit i Cooperativa de Consum, destinat a Argentona, i una altre a base de Assegurança mixta o auxili en jornals en cas de malaltia, per a la Cooperativa Agrícola de Producció de Manresa instal·lada al Sindicat Agrícola.

CONSULTORI

En aquesta secció es respondrà gratuïtament i per torn rigorós, a totes les consultes que facin els llegidors

J. M. REUS.—En aquest número va l'article contestant a la seva consulta sobre la cria de gallines. En seguiran d'altres.

F. R. A. BADALONA.—Les seves pomes són atacades — segons deduïm per les dades que ens dona — pel corc anomenat *Carpocapsa pomonella*, petita papallona que té dues generacions a l'any: en la primera pon els ous damunt les flors i en la segona damunt les fulles o els fruits.

Per combatre-la s'han de fer un parell de pulveritzacions amb una solució composta per:

Arseniat de sosa.	200 grams
Calç.	1 quilo
Aigua	100 litres

També va bé, sobretot per la seva eficàcia contra les malalties criptogàmiques, de preparar el sulfat de coure com per la vinya, afegint-hi després l'arseniat.

La primera pulverització es fa tot just les flors comencen a caure; la segona al cap de vuit o deu dies.

L. C. CIUTAT.—No tenim referències directes però ens sembla, per alguns detalls que coneixem, una cosa ben seriosa. De totes maneres exigeixi les garanties necessàries en aquests casos. Les precaucions no estan demés.

En breu sortirà a l'Escola d'Agricultura, potser aquesta setmana mateix, un llibre tractant del conreu forçat d'hortalisses, degut a l'enginyer Sr. Nubiola. Ja el veurà anunciat. Allí trobarà més dades de les que nosaltres podríem donar-li ara en el Consultori.

R. S.

CALENDARI

de sembres i plantacions de les Hortalisses i Farratges més generalitzats o cultivats a Catalunya

MARÇ I ABRIL

HORTALISSES

Es sembren en tendes o en llocs abrigats:

Albergínies.—Pebrots de banya, grossos.—Pebrots de morro, grossos.

Es sembren a l'aire lliure:

Agrelles.—Àpit ple, gros.—Bledes grogues o blanques.—Carabasses carabassones, carabasses de bon gust, carabasses de Rabauquet i altres.—Cartes plens, grossos.—Cogombres.—Col de cabdell o soldat, grossa, col borratxona (en terres frescals), col francesa i altres de fulla llisa, col de set setmanes, nana; col de Bruselles.—Crèixems.—Enciam escaroler d'istiu, enciam llarg, blanc o romà, enciam escarxofet, enciam bleders o Maymó.

Es planten:

Escarxoferes (des de febrer).—Maduixeres (des de febrer).—Tomàtecs d'albercoc petit, tomàtecs de pera, tomàtecs de poma, tomàtecs de pometa.—Espàrrecs grossos.—Espinacs (per collir tendres o abans d'espigar).—Fasols primerencs.—Julivert.—Melons primerencs.—Pastanaga de taula.—Pèsols de set setmanes, pèsols tirabecs o Caputxins, millor en març.—Porros.—Ravanets mitjans, ravanets rodons.—Remolatxa de taula.—Salsifis i Escorsonera.—Serfull.—Xindries.—Xirivies.—Moniatos.—Patates.

FARRATGES

Aufals.—Col geganta.—Remolatxes grosses.

També es sembla per a farratge verd:

Sorjo o Meuca dolça.—Trèbol gros o Trèfula. I les herbes dels prat. Guixes.—Llovins.—Llanties.—Moresc o blat de moro.

Per major detalls dirigir-se a Fills de Nonell, Plaça de Santa Maria.—Barcelona.

PUBLICACIONS DE

l'Escola Superior d'Agricultura

BARCELONA

A. MATONS . . .	Fabricació d'olis	6 pessetes
J. RAVENTÓS . . .	L'art de fer bon vi.	6 »
J. M. SOLER I COLL.	Les llets i llur apreciació.	4 »
M. ROSSELL I VILÀ.	Reproducció i herència en el bestiar	4 »
F. NOVELLAS . . .	Anàlisi d'adobs.	3 »
M. ROSSELL I VILÀ.	La vaca lletera (Les vaques i la producció de llet)	6 »
J. SALOM.	L'amejller.	4 »
J. M. RENDE . . .	Organització i guiatge de Sindicats agrícoles.	7 »
A. MATONS . . .	L'olivera.	6 »
L. CERVERA. . . .	Fisiologia dels animals domèstics.	7 »

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

SOCIETAT ENOLÒGICA DEL Penedès

(Societat Anònima) Continuadora de

SERDÀ, ROS I C.^A - Vilafranca del Penedès

AGÈNCIA A BARCELONA: València, 278

PREMSES CONTÍNUES "MABILLE"

Les més perfeccionades : Les més sòlides : Les més econòmiques

PREMSES MECÀNIQUES AUTOMÀTIQUES

PREMSES A MÀ : TREPITJADORES : BOMBES

MANGUERES I AIXETES PER A TINES

Instal·lacions modernes per a Cellers Cooperatius

Productes Enològics : Aparells d'anàlisi de vins

Adobs químics : Sofres i Sulfats

PAPERS "PUIG"

Especialitat en Papers filtres
per a farmàcia, vins, olis i de
més usos industrials - Exis-
tència permanent per a servir
tota classe d'aparells filtres-
premsa per Importants que
- - siguin les demandes - -

Salvador Puig

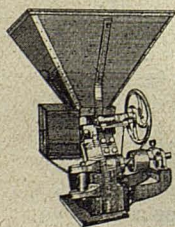
Enric Granados, 5 (abans
Universitat) - Tel. 3581 A
BARCELONA

Úniques fàbriques a Espanya
Casa fundada en 1900

PAPERS EN GENERAL

Fabricació de Paper Pergamí
per a grasses, xocolates i in-
dústries derivades de la llet,
en competència i qualitat als
seus similars estrangers; es-
pecialitat en els tipus per a
filatures i també per a perga-
- - - mins fantasia - - -

Molins i Trituradors "TORRAS"

Per a Moresc, Ga-
rrufes, Faves, Sè-
gol i tota classe
de cereals. Els de
major rendiment i
de més durada.
Proves gratis.
Més de cent cartes
de referència.

MARC TORRAS
Angels, 12
Barcelona

REVISTA DE LA VIDA MUNICIPAL

**Editorial
Catalana**

S. A.

Publicació mensual, re-
dactada per l'Escola
d'Administració de la
MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

Rbl. S. Josep,
16, pral.
Barcelona

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

RAJOLS, TEULES, TOTXOS

maons (plens i buits), cairons, etc., deu vostè fabricar-los a màquina, a fi d'obtenir de la terra tot el seu rendiment.

La casa VILLALTA, de Barcelona, és la que millor podrà servir-lo en

Màquines, Forns Assecadors

i tot el que pertany a l'indústria ceràmica i de fabricació de materials per a construcció

Visiti o escrigui avui mateix a la **SECCIÓ A** de la casa

VDA. J. F. VILLALTA, S. EN C.
BARCELONA

Oficines.
Nou Sant Francisco, 28

Apartat correus n.º 65
Telèfon 568

Camps Elisis de Lleyda

Gran Centre de Produccions Agrícoles
Fundat per D. Francesc Vidal i Codina en 1864

Dirigit per D. Silvi Vidal Pérez, proveïdor de l'Associació d'Agricultors d'Espanya.

Especialitats que recomanen a aquesta antiga i acreditada casa:

Arbres fruiters

en grans quantitats, de les espècies i varietats més superiors que en tot Europa es cultiven.

Ceps Americans

Empelts, barbats, estaqués, injectables i plantacions / Cereals de gran producció, llavors alfals, trèbol, remolatxes, naps, etc., etc.

S'enviaran gratis els catàlegs de les diferents seccions que es dedica aquesta casa a tots els que ho sol·licitin.

*// Direcció
telegràfica:*

*< Vidal-Camps
Elisis-Lleyda >*

Telèfon n.º 28

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

EDITORIAL Catalana

S o c i e t a t A n ò n i m a

Té el gust d'oferir a tots els seus amics i al públic en general, els magnífics tallers d'impremta que acaba d'instal·lar i ampliar.

La gran capacitat de rendiment de nostre moderníssim utilitatge i la seva absoluta perfecció ens permeten atendre no sols a la producció pròpia, sinó també a qualsevol altre treball que els nostres amics i el públic en general tinguin a bé encarregar-nos.

*Impremta:
Ferlandina,
núms. 7, 9 i 11
Tel. 5329 A.*

Dels amics, especialment, i de tots els

catalans, sol·licitem el concurs per a tota mena de treballs d'impressió: mostraris, factures, cartes, talonaris, tiquets, cartells,

anuncis, targes, esqueles, llibres, circulars, estats, revistes, memos, rànquams, fulletons, menús, dietaris i impressions de totes classes. Especialitat en tot ço que sigui en català.

La mateixa impremta s'encarrega de que tots els treballs siguin revisats, de lèxic, per l'Institut d'Estudis Catalans

*Administració:
Rambla Sant
Josep, 16, pl.
Tel. 4942 A.*

Barcelona

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

JOSEP SANTANA SOLER

Gran Via Laietana, 17 :: BARCELONA :: Apartat 226

Primeres matèries per adobs :: Arseniat de sosa i Cianuro sòdic

Venedor exclusiu del legítim LYSOL, de la
casa Schülke & Mayr A. G., de Hamburg

SULFATADORA

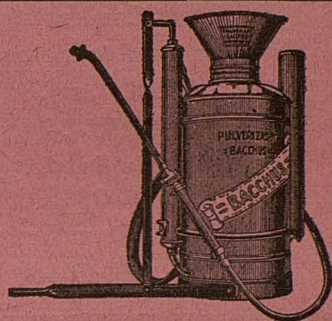
BACCHUS a 70 pts.
una

ENSOFRADORES de motxila
MÁNEGUES per a arbres, etc.
DEMANEU PREU I CATÀLEG

CONSTRUCTOR C. CIVIL

Alfonso XII, 66 - Telèfon 2217 G - BARCELONA

Descompte a Càmares i Sindicats Agrícoles

Compañía Anónima de Productos Químicos

Sulfat de ferro de classes especials per a l'agricultura

Acids Sulfúric, muriàtic i
nític, purs i comercials
Alums, Bisulfats de sosa
Sulfat d'Alúmina, de sosa
de zenc. Mini de plom, Litar-
giri, Sulfur de ferro, etc.

MONCADA, 23
Barcelona

ALTHEIN

PINSO MELASSAT SEC
per a tota mena de bestiar

Rendeix la major utilitat
en l'engreix i la producció
de la llet

En Girigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

CASA METZGER, S. A.

Casa central:
Passelg de Gràcia, 76

Telefón: A 1944
Apartat 225

BARCELONA

Sucursals: MADRID — SEVILLA — VALÈNCIA — BILBAO

Instal·lacions completes de tota classe de Laboratoris
Balances "SARTORIUS" :: Microscopis "REICHERT"
Porcellana fina resistent al foc :: Vidre Jena i corrent
Aparells per a tota classe d'anàlisi de vins, "SALLERON",
"MALLIGAND", etc. :: Estoigs portàtils per a anàlisi d'olis
Aparells "GERBER" per a anàlisi i higiene de la llet
Estoigs portàtils per a analitzar RÀPIDAMENT la llet,
APROPIATS PER A VETERINARIS

Grans existències en material de
CIRURGIA I VETERINARIA

Tractors Agrícoles "CLETRAC"

Tipus Tanc

Reconeguts pels tècnics
com els de major rendi-
ment i de més utilitat per a
tota classe de cultius.

Tot agricultor progressiu i
amant dels seus interessos
que desitgi augmentar consi-
derablement el producte de
ses finques, deu enterar-se
dels avantatges que ofereix el

"CLETRAC"

Tipus W 14/22 HP.
per a tota classe de cultius
Pessetes 12,000

Tipus F 9/16 HP.
per a vinyes, horts i petites
 propietats

Pessetes 6,500

Aparells complementaris de totes classes i
marques, a preus considerablement reduïts

Demaneu catàlegs i proves al re-
presentant general a Espanya:

Automóvil Salón

Trafalgar, 52

BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

VITTORIO SERRA

CARRER VILADOMAT, 126 - Telèfon 937 H.

Drogues i Productes químics
Productes enològics, especialitat
en colors inofensius per a vi
Sofre, importació directa d'Itàlia

Representant general i depòsitari dels Productes insecticides Anticriptogàmics de la

Societat Eléctrica i Electroquímica del "Caffaro" :: Seu a Milà (Itàlia)

AVECURA

L'únic preparat eficaç contra el CÒLERA, PEPIDA, DIFTERIA
malalties del fetsge de les

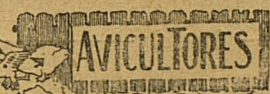
GALLINES
I DEMÉS AUS DE CORRAL

Engreixa i les fa més ponedores

Demani's en Farmàcies i Drogueries

AVECURA
(Nom registrat)
M. Presas
Palafrugell (Girona)

LA POSTA

de les seves gallines estarà en relació amb la
riquesa en Proteïnes i en Fosfats de sa alimentació
ELS ALIMENTS VEGETALS NO BASTEN!
perquè són pobres en aquests elements

Sols amb un complement animal pot
vostè enriquir les pasterades per a l'aviram

El millor aliment animal, l'únic que siga complet
(proteïnes i m.^{as} m.^{les} juntes), és la

FARINA DE PEIX

Proteïnes: 62 %
Fosfats: 18 %
Calç: 7 %

Ració diària:

10 grams

Sacs de 10 i 75

quilograms

Fresc i enter : desgrassada : marca ATLANTIC

ENRIC TEIXER, R.^{tant} G.^{ral}

GRANOLLERS

Sta. EULARIA

En dirígir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

BOMBA HIDRÀULICA CARRERAS

SISTEMA PATENTAT

*Trasbalsa vins i olis sense alterar llur natu-
ralesa : Eleva aigua a qualsevol alçada
Consum la meitat de força que qualsevol altre
sistema : Suporta elevades temperatures dels*

líquids

**Duració indefinida : Garantia il·li-
mitada : Nombroses referències**

Carreras y Permanyer

Corts, 462

Telèfon 888 H.

BARCELONA